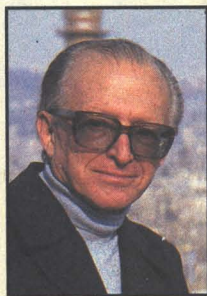

EL DAVANTAL DE

Diuen que el Cid guanyava batalles després de mort, una gesta que causa una gran impressió. Però amb tendència a minvar a mesura que avança la nostra època, perquè han sorgit uns èmuls del famós cavaller que se li mengen la fama. Ens anem acostumant al fet que pintors que tingueren una vida presidida per la misèria més sòrdida, gaudeixen d'una mort fastuosa. I n'hi ha algun altre que, de difunt, continua i augmenta l'opulència que va conèixer quan es comptava entre els vius.

Fer mans i mànigues

Picasso fou un treballador infatigable i un eficaç guanyador de diners. Tingué temps, a més, de convertir-se en un amant fabulós. Potser no va deixar tantes vídues com Pancho Villa, el mític heroi de la Revolució mexicana, però entre les que queden n'hi ha que (després de mantenir un discret anonimat) surten a la llum afirmant que foren molt aviciades i obsequiades per l'artista, el qual els va regalar munts de quadres que —naturalment— assoleixen en l'actualitat uns preus elevadíssims.

Picasso fou increïblement prolífic. Ens deixà centenars (potser milers?) de pintures, de dibuixos, de litografies i gravats, de peces de ceràmica, d'escultures... Sembla mentida que li quedés temps per a l'amor, i no pas com a simple enamoradís de mena, sinó que es veu que va tocar totes les tecles del frenesí, fins i tot algunes que el presenten com a violent amb les dones, a frec del sadisme. Ah! I amb el revers d'aquesta medalla, assignant-li el paper d'amant

generós —ho hem dit abans— que desmenteix, ni que sigui per una vegada la seva fama d'home gasiu, perquè obsequiava quadres amb prou munificència per a omplir-ne unes golfes.

De cop i volta, arribem en un punt en el qual la meravella aconsegueix el seu punt màxim: Picasso també fou escriptor. No pas un lletraferit d'aquells de passada, sinó que ens ha deixat més de 300 textos literaris, escrits en francès o en castellà. Són poemes, narracions i reflexions, en una línia (segons el catedràtic Francisco Rico) «onírica, surrealista i fantasmagòrica». No és un treball autobiogràfic, sinó un llibre de creació i d'expressió literàries. «El catedràtic situa aquests textos de Picasso dins la tradició dels cal·ligrames d'Apollinaire i els poemes objecte de Joan Brossa. Tot plegat, un bombó que ja es disputen diverses editorials, entre elles alguna de catalana. Però Gallimard ha guanyat la primícia i anuncia l'aparició del futur, quasi imminent, *best-seller*, que tindrà lloc la pròxima tardor. Ningú no dubta que serà un èxit de calaix i, probablement, de crítica d'avançada.

Treballen en la recopilació i preparació dels originals dues estudioses de l'obra picassiana: Marie-Laure Bernadac i Christine Piot. Hi tenen molta feina, perquè diuen que es tracta de textos molt fragmentats, amb una marcada preponderància de descripcions obscenes. Sort que tot es troba en mans de persones prestigioses, perquè d'altra manera malpensariem.

De Picasso i dels seus enfervorits admiradors encara se'n poden esperar moltes coses. Dic jo! No m'estranyaria gens que, d'un moment a l'altre, algun investigador il·luminat, pertinaç, descobrís un bagul ple de partitures per a piano i orquestra, degudes al genial artista. Si de cas, seria música dodecafònica (s'hi prestaria més), però amb unes indubtables possibilitats de convertir els sons en or.

PERE CALDERS